

TEST GOTOWOŚCI DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

OPRACOWAŁA: BARBARA TOCZEK

WSTĘP

Gotowość dziecka do podjęcia nauki w szkole przyjęto nazywać **dojrzałością szkolną**. Według Wincentego Okonia dojrzałość szkolna to: „osiągnięcie przez dziecko takiego stopnia rozwoju emocjonalnego, społecznego i fizycznego jaki umożliwi mu udział w życiu szkolnym i opanowanie treści programowych klasy pierwszej. Zależy ona również od warunków bytowych dziecka, wykształcenia rodziców, nauczycieli, zdolności dziecka i jego zdrowia”. Wśród kryteriów dojrzałości szkolnej wysuwa się jako kryterium podstawowe odpowiedni **rozwój umysłowy**, poziom intelektualny umożliwiający ujmowanie związków przyczynowo – skutkowych, rozumienie symboli graficznych oraz przechodzenie od konkretności do abstrakcji i dokonywanie słuchowej i wzrokowej analizy oraz syntezy słów, zdolność do intencjonalnego zapamiętywania i odtwarzania podanych treści. Jest to więc stopień rozwoju procesów poznawczych zapewniając powodzenie w nauce czytania i pisania. Do nauki czytania podchodzimy od strony mowy, analizując słyszane wyrazy na głoski. Równolegle rozwijamy spostrzegawczość wzrokową potrzebną do rozpoznawania liter. Podstawą przygotowania do nauki pisania jest systematyczność ćwiczeń w trakcie zajęć organizowanych w tym celu. Należy pilnie pracować nad sprawnością rąk dziecka oraz różnicowaniem ręki lewej i prawej. Najbardziej naturalnym sposobem osiągnięcia takiej sprawności, są wszystkie czynności samoobsługowe, zabawy manipulacyjne, ćwiczenia manualne, zajęcia plastyczno - techniczne, konstrukcyjne i prace o charakterze użytecznym.

Działania nauczyciela w procesie pisania powinny pobudzać i aktywizować możliwości rozwojowe dziecka, także kompensować braki środowiskowe zapobiegając w ten sposób trudnościom na które mogą być narażeni nasi wychowankowie rozpoczynający naukę pisania w szkole.

Dojrzałość społeczna - to umiejętność podporządkowania się dyscyplinie szkolnej oraz przejawianie samodzielności a także umiejętności nawiązania kontaktów z rówieśnikami oraz współpracy i współdziałania w trakcie wykonywania poleceń nauczyciela. Niezbędna jest pewna samodzielność; radzenie sobie w prostych sytuacjach życia codziennego jak również wykonywanie drobnych prac w domu, podczas których kształtują się nawyki doprowadzania czynności do końca. Z dojrzałością społeczną wiąże się **dojrzałość emocjonalna**. Jej przejawem jest samo opanowanie uczuć wywierających niekorzystny wpływ na współżycie społeczne takich jak gniew, strach oraz nie ujawnianie ich w zbyt gwałtownej formie. Takie zachowanie świadczy o dojrzałości uczuciowo-społecznej i gwarantuje, że napotkane trudności dziecko będzie pokonywało z wytrwałością dostosowując swoje działanie do własnych możliwości.

Dojrzałość fizyczna - polega na osiągnięciu przez dziecko prawidłowego w stosunku do wieku metrykalnego poziomu rozwoju organizmu. Ma na nie wpływ stan zdrowia, odporność na choroby i zmęczenie, prawidłowy wzrok i słuch oraz sprawność ruchowa i manualna. Ruchy swobodne bez napięcia mięśni umożliwiają osiągnięcie trudnej sztuki pisania. Aby taką pozycję ruchów osiągnąć w klasie I, dziecko powinno systematycznie ćwiczyć.

Pracując przez lata z dziećmi 6 – letnimi zapragnęłam dokonać diagnozy ich poziomu przygotowania do podjęcia nauki w szkole. W tym celu przygotowałam test gotowości szkolnej, badający dojrzałość fizyczną, umysłową i społeczną. Osiągane przez dzieci wyniki oceniałam w skali od 2 do 0 punktów zgodnie z przyjętym kryterium oceny. W efekcie uzyskana przez dziecko ilość punktów daje możliwość oceny gotowości do podjęcia nauki na trzech poziomach: wysokim, średnim, niskim.

Przygotowany zestaw ćwiczeń nie jest z pewnością doskonały. Daje jednak informację, zwłaszcza nauczycielowi w klasie I oraz rodzicom dzieci, na temat dalszych kierunków pracy związanej z korygowaniem wykrytych braków rozwojowych.

ANALIZA WYNIKÓW TESTU GOTOWOŚCI DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

W roku szkolnym 2002/2003 testem gotowości szkolnej przebadalam dziesięcioro z dwunastu dzieci oddziału przedszkolnego. Jak wynika z zestawienia pięcioro dzieci osiągnęło gotowość szkolną na poziomie wysokim, czworo na poziomie średnim, a jedno dziecko na poziomie niskim.

Wśród dzieci, których badaniem określiłam poziom dojrzałości szkolnej jako średni dwoje nie osiągnęło odpowiedniej sprawności fizycznej, dwojgu zabrakło wytrwałości do osiągnięcia wyznaczonego celu ćwiczeń oraz koncentracji uwagi. Całą czwórka jednak wykazywała odpowiedni rozwój umysłowy. Dziecko, które oceniłam jako gotowe do podjęcia nauki na poziomie niskim wykazywało spore niedomogi nieomal w każdej sferze rozwoju oprócz rozwoju fizycznego. Główną przyczyną tego stanu rzeczy były bardzo duże zaniedbania w środowiska rodzinnego (rodzina patologiczna), objawiającego się między innymi tym, że chłopiec rzadko uczęszczał na zajęcia. Uzyskane wyniki

przekazałam wychowawcy klasy I i stały się one podstawą odpowiedniego zaprogramowania pracy dydaktyczno - wychowawczej w klasie I.

1. Tor przeszkód:

I. pobiegnij do piłki, podrzuć ją wysoko prawą ręką i złap obydwoma rękami

II. pokonaj przeszkody: przejdź przez obręcz, podbiegnij do pachołka, rzuć piłką i odbij od ściany, a potem wróć na swoje miejsce

III. podbiegnij do piramidy z klocków, zdejmij od góry trzy klocki i wróć na swoje miejsce

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – ćwiczenia wykonuje szybko, sprawnie, angażuje całe ciało przy ich wykonywaniu

SŁABO – ćwiczenia wykonuje powoli, zastanawia się jak je wykonać, występują zbędne ruchy

ŹLE – nie potrafi wykonać żadnego ćwiczenia.

SKALA PUNKTOWA:

DOBRZE – 2 pkt.
SŁABO – 1 pkt.
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 6 – 5 pkt.
Poziom średni: 4 – 3 pkt.
Poziom niski: 2 – 0 pkt.

2. Poprowadź te wzory do brzegu strony. Staraj się nie wychodzić poza linię. Nie śpiesz się i rysuj dokładnie.

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – ćwiczenie wykonuje prawidłowo, używa odpowiednich kolorów, starannie nie wyjeżdża po za linię

SŁABO – ma trudności z odwzorowywaniem wzorów,
wyjeżdża po za linię, nie doбира właściwych kolorów
ŹLE – nie potrafi wykonać szlaczków,

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

3. Pokoloruj jabłka z wyrazami, w których są samogłoski: **a,o,y**

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – szybko i bezbłędnie odszukuje wyrazy, czyta płynnie, ćwiczenie wykonuje samodzielnie

SŁABO – potrzebuje pomocy i naprowadzenia, ćwiczenie wykonuje bardzo powoli ale w miarę poprawnie
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

4. Co słyhać w nagłosie wyrazu **wrona**?

Co słyhać w wygłosie wyrazu **burak**?

Powiedz wszystkie gloski w wyrazie **motyl**?

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – szybko i bezbłędnie wymawia głoski
SŁABO – potrzebuje pomocy, kilkukrotnego powtórzenia
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

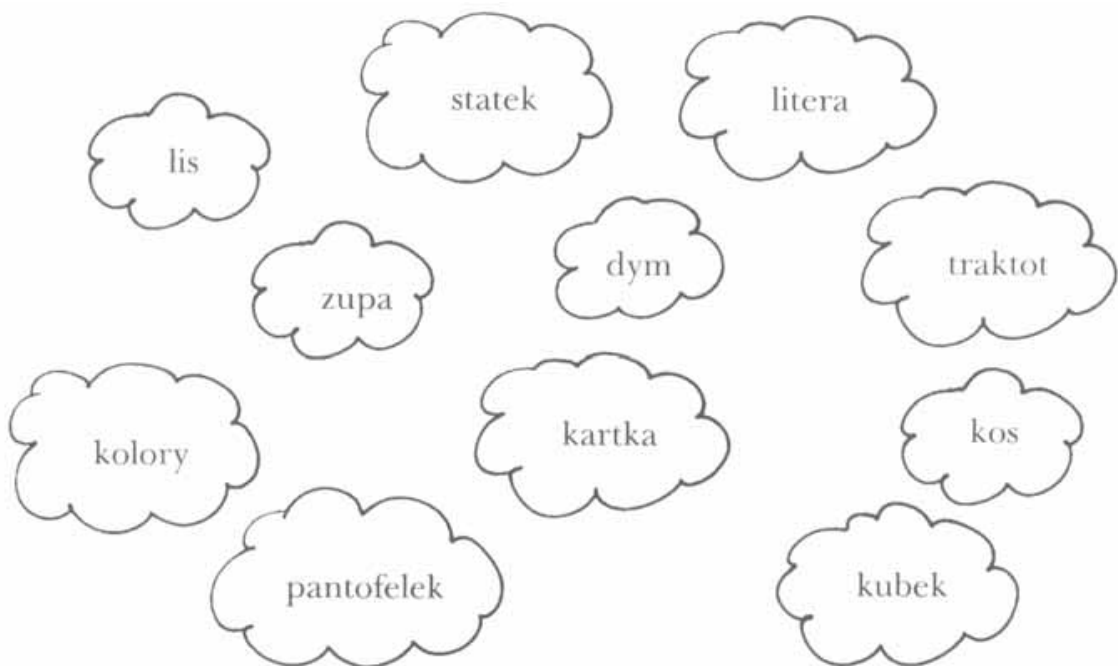
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

5. Pokoloruj na żółto chmurki z wyrazami
dwusylabowymi.

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – szybko i bezbłędnie czyta wyrazy, dzieli na sylaby

SŁABO – potrzebuje pomocy, kilkakrotnie czyta wyrazy

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

6. Zabawa „Który wyraz się powtórzył”.

Nauczyciel wymawia wyrazy powoli, potem przyśpieszając. Dziecko ma wskazać wyraz, który się powtórzył:

- kosa, okno, słup, dom, góra, mydło, słup
- lista, cytryny, dach, jajko, korek, samochód, cytryny, cebula
- jesień, wilk, zając, las, wrzos, zboże, liście, piórniki, zeszyt, jesień
- lato, mama, noga, ręka, mama, tablica, tata

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – szybko i bezbłędnie odszukuje wyraz, który się powtórzył

SŁABO – potrzebuje pomocy, oczekuje powtórzenia

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

7. Policz dokładnie wypowiedziane wyrazy w ciągach:

- nos, koc, lis, rok, pas, kos
- kolacja, piesek, łąka, soczek, miesiąc
- huta, chomik, lustro, igielka, wrona, park
- pisak, piórnik
- laska, globus, brzoza, dąb, hulajnoga, łopata, dym, autobus, zupa, traktor
- ul, pszczoła, żądło, rzeka

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – szybko i bezbłędnie liczy wyrazy
SŁABO – potrzebuje pomocy, powtórzenia
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRZE – 2 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

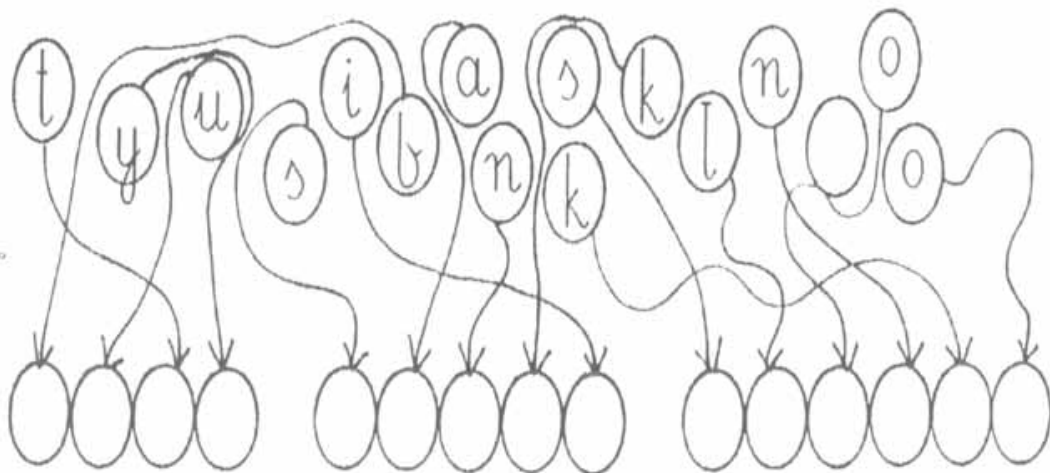
SŁABO – 1 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

8. Wpisz litery w odpowiednie kółeczka, a powstaną wyrazy. Przeczytaj je.

KRYTERIA OCENY:

DOBRZE – szybko i bezbłędnie wpisuje litery i odczytuje wyrazy

SŁABO – potrzebuje pomocy, oczekuje naprowadzenia,
zadanie doprowadza do końca ale potrzebuje więcej czasu
ŹLE – nie potrafi wykonać zadania

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

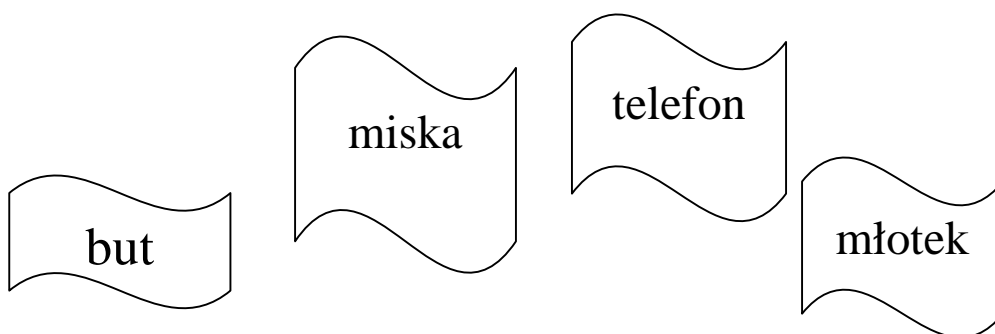
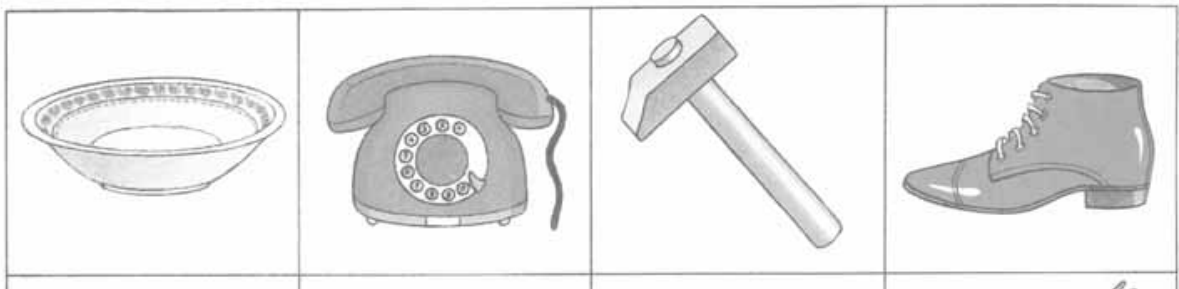
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

9. Dopasuj podpisy do odpowiednich obrazków.
Połącz je kreskami.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – szybko i bezbłędnie odczytuje wyrazy

SŁABO – potrzebuje pomocy, oczekuje naprowadzenia
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

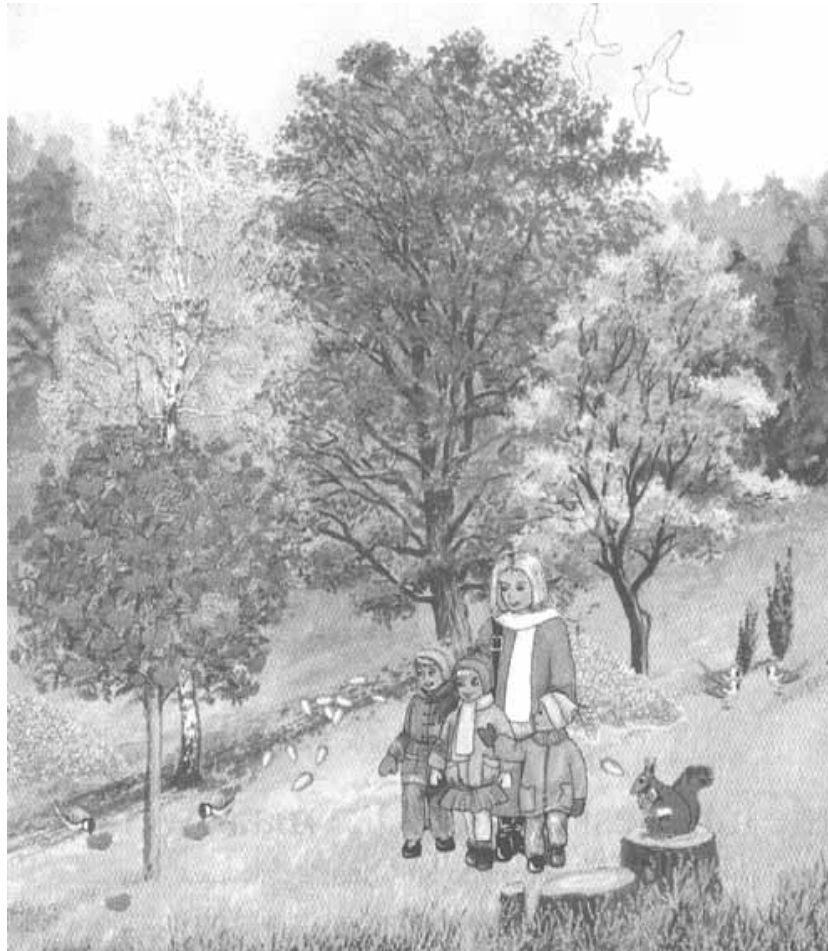
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

10. Poukładaj części obrazka w całość. Opowiedz co widzisz na obrazku.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – wspaniale, szybko układa obrazek, posiada bogaty słownik i pracuje zdecydowanie

SŁABO – potrzebuje pomocy ale zadanie doprowadza do końca, mówi niezdecydowanie o treści obrazka

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

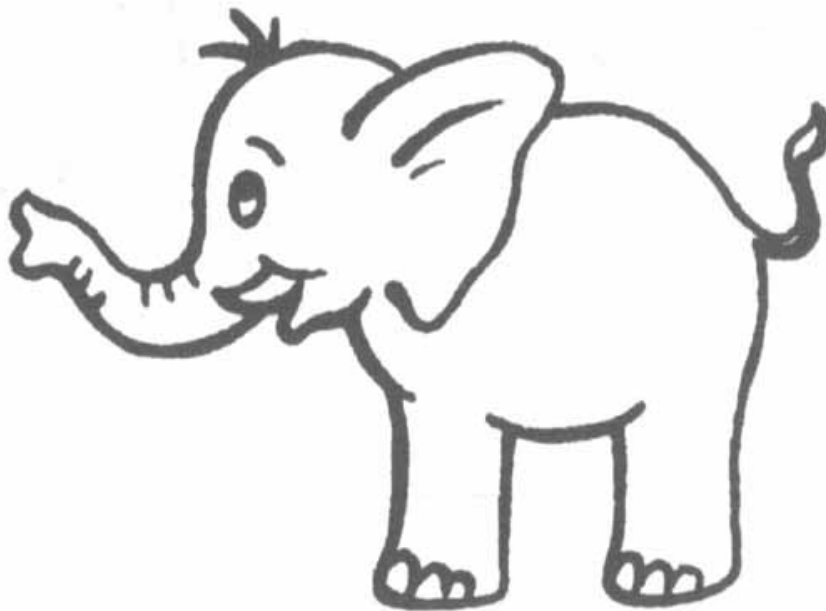
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

11. Narysuj zielone drzewo z prawej strony słonia, słońce nad słoniem, z lewej strony mały krzaczek, a pod słoniem trawę.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – pracuje szybko i samodzielnie

SŁABO – potrzebuje pomocy i wsparcia kilkukrotnego powtórzenia

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

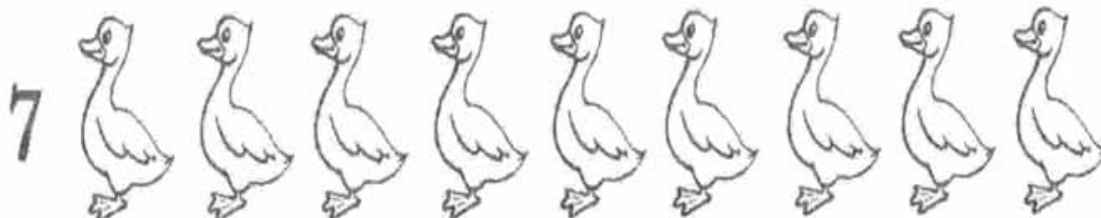
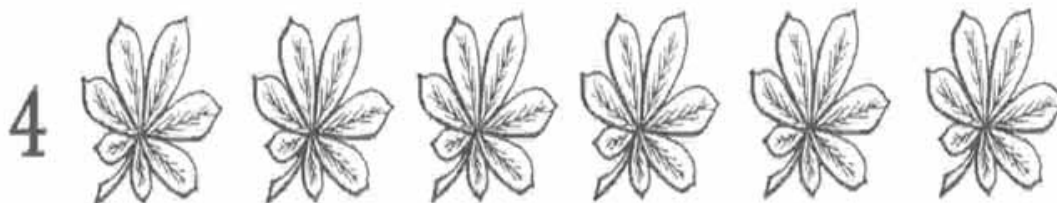
SŁABO – 1 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

12. Pokoloruj w każdym rzędzie tyle elementów, ile wskazuje liczba.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – pracuje szybko i samodzielnie

SŁABO – potrzebuje pomocy ale zadanie doprowadza do końca

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

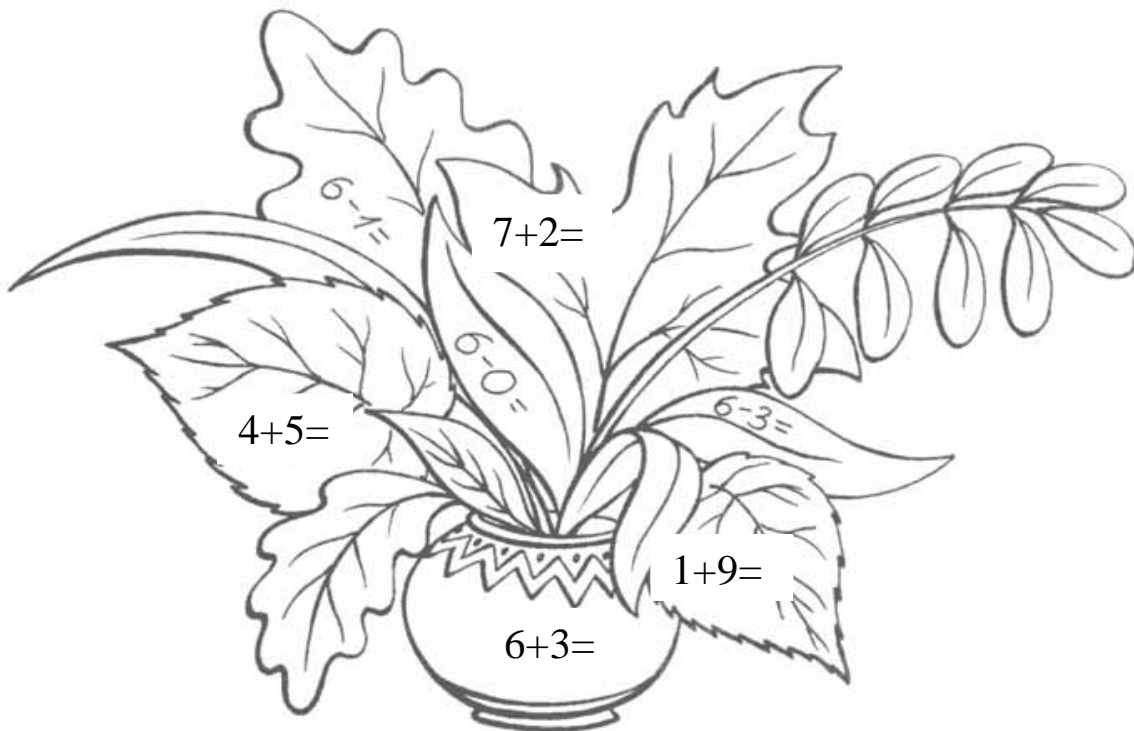
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

13. Oblicz i napisz wynik.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – bardzo dobrze przelicza, zna cyfry, szybko wykonuje działania

SŁABO – potrzebuje pomocy, kilkakrotnie przelicza ale zadanie doprowadza do końca

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

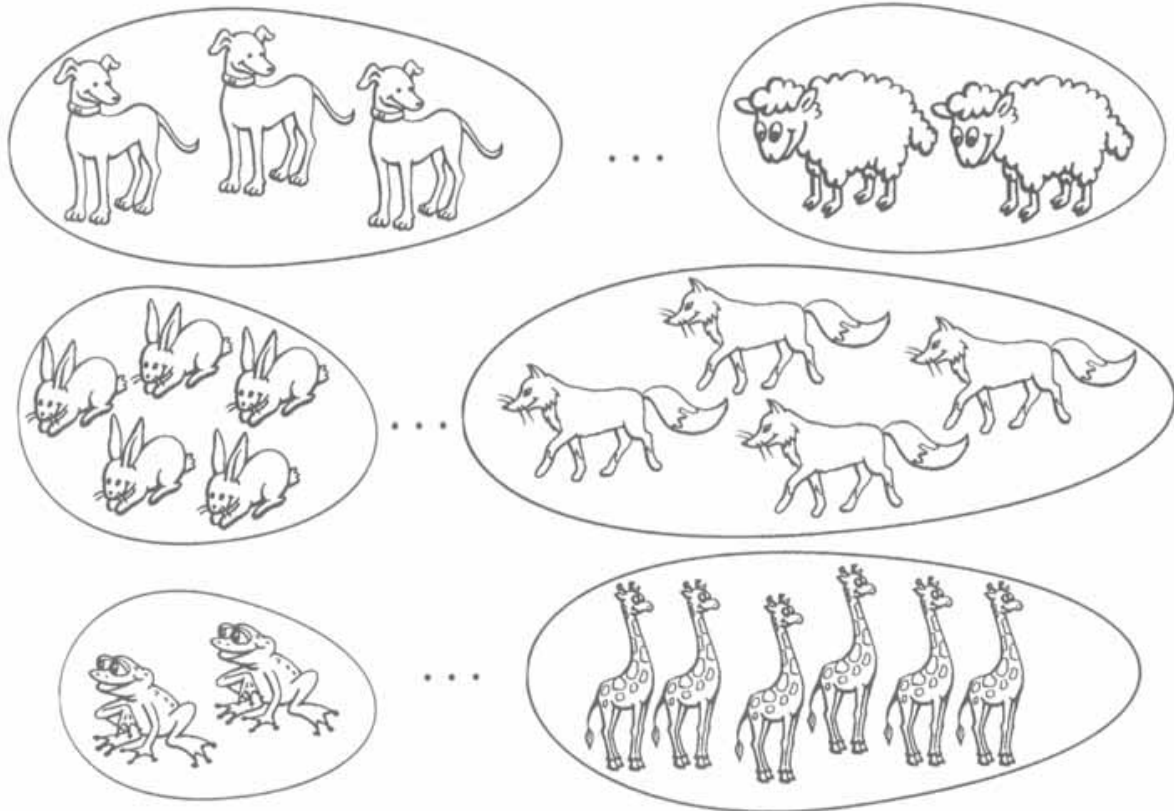
ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

14. Wstaw znaki po przeliczeniu <,>.=.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – bardzo dobrze przelicza i szybko wstawia odpowiedni znak

SŁABO – potrzebuje pomocy, kilkakrotnie przelicza ale zadanie doprowadza do końca

ŻLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

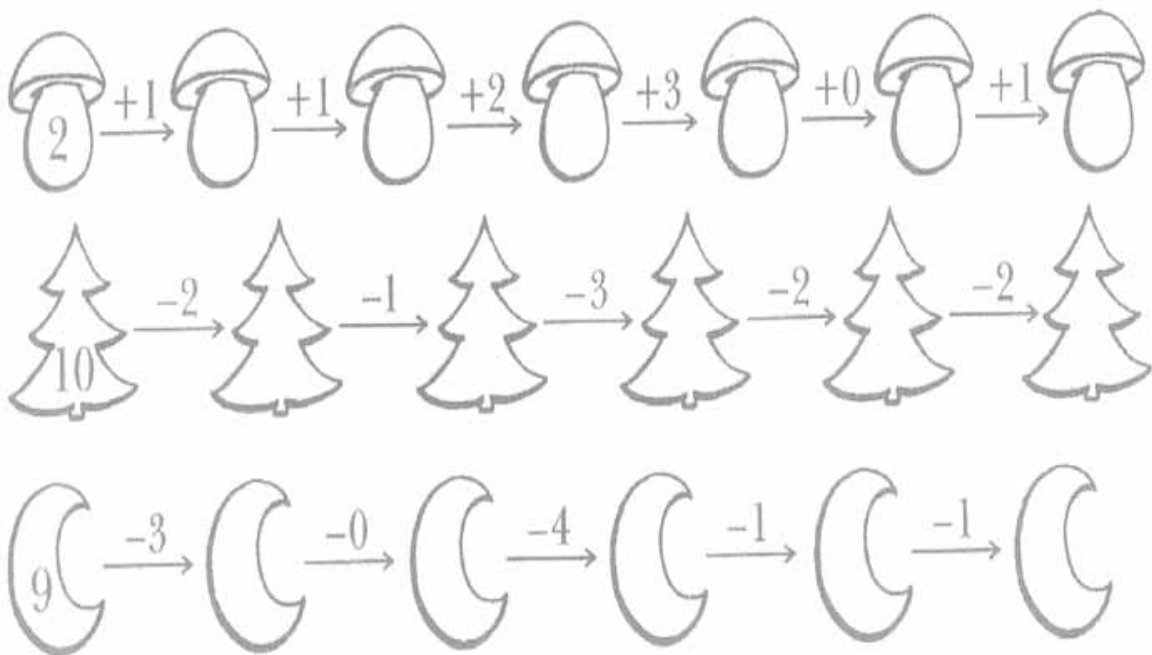
SŁABO – 1 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

ŻLE – 0 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

15. Oblicz i wpisz odpowiednie liczby.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – bardzo dobrze przelicza, zna cyfry, szybko wykonuje działania

SŁABO – potrzebuje pomocy, kilkakrotnie przelicza ale zadanie doprowadza do końca

ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

16. Ustal kolejność zdarzeń w historyjce obrazkowej. Zaznacz kreskami od 1 do 6 kolejne obrazki.

KRYTERIA OCENY:

DOBRCZE – wspaniale interpretuje treść obrazka, szybko i samodzielnie układa historyjkę, ma bogaty słownik

SŁABO – potrzebuje pomocy, szuka potwierdzenia,
potrzebuje więcej czasu ale zadanie doprowadza do końca
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRY – 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

17. Opowiedz, co się dzieje na obrazku.

KRYTERIA OCENY:

DOBRY – doskonale interpretuje treść obrazka, opowiada o szczegółach na obrazku, ma bogaty słownik

SŁABO – potrzebuje pomocy i dodatkowych pytań, wolno opowiada co się dzieje na obrazku, mówi nie zdecydowanie
ŹLE – nie potrafi wykonać ćwiczenia

SKALA PUNKTOWA:

DOBRCZE – 2 pkt.

Poziom wysoki: 2 pkt.

SŁABO – 1 pkt.

Poziom średni: 1 pkt.

ŹLE – 0 pkt.

Poziom niski: 0 pkt.

**ZESTAWIENIE PUNKTACJI TESTU
GOTOWOŚCI DO NAUKI W SZKOLE**

POZIOM WYSOKI: 38 – 27 pkt.

POZIOM ŚREDNI: 26 – 14 pkt.

POZIOM NISKI: 13 – 0 pkt.

NUMER ZADANIA	LICZBA PUNKTÓW
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

14.	
15.	
16.	
17.	
SUMA PUNKTÓW:	